

15/2012. (II. 21.) VM rendelet

a Várbalogi-héricses természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § 1) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § (1) Védetté nyilvánítom Várbalogi-héricses természetvédelmi terület elnevezéssel a Győr-Moson-Sopron megyében, Várbalog közigazgatási területén lévő, 018/1, 019, 020/1, 020/2, 020/3, 020/4, 020/5, 038, 0183/7, 0183/8 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 50 hektár kiterjedésű területet.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú ingatlanok az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek.

2. § A védetté nyilvánítás célja a Mosoni-sík egyik legnagyobb kiterjedésű megmaradt sztyeppréjtjének és gazdag növény- és állatvilágának megőrzése, különös tekintettel a védett tavaszi héricsre (*Adonis vernalis*).

3. § A terület természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

1. melléklet a 15/2012. (II. 21.) VM rendelethez

A Várbalogi-héricses természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

1.1. A Mosoni-sík egyik legnagyobb kiterjedésű megmaradt sztyeppréjtjének, gazdag növény- és állatvilágának (beleértve a közösségi jelentőségű fajokat és élőhelytípusokat) megőrzése, különös tekintettel a védett tavaszi héricsre (*Adonis vernalis*).

1.2. A területen található, természetvédelmi szempontból értékes élőhelyek állapotának megóvása, fenntartása.

1.3. A terület táji és tájképi értékeinek megőrzése.

2. Természetvédelmi stratégiák

2.1. Aktív természetvédelmi kezelés a gyepek megőrzése és fenntartása érdekében.

2.2. A területen található özönnövény fajok visszaszorítása, terjedésük megakadályozása aktív természetvédelmi kezeléssel.

2.3. Az erdészeti faültetvények átalakítása őshonos fafajú, természetközeli erdővé vagy extenzív művelésű gyepké.

2.4. A terület természetkímélő hasznosításának biztosítása.

2.5. A terület látogatásának és a területen folytatott szabadidős tevékenységeknek a szabályozása.

2.6. A terület természeti értékeinek folyamatos figyelemmel kísérése, természetvédelmi célú kutatások feltételeinek biztosítása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Látogatás

a) Nagyobb, egyidejűleg 20 főt meghaladó látogatottságú rendezvények nem szervezhetők a területen.

b) A területen technikai sportok nem folytathatók.

c) A területre (a természetvédelmi kezelés, valamint a területen jogszerűen folytatott gazdálkodás, munkavégzés érdekében történő járműhasználat kivételével) csak gyalogosan szabad belépni.

d) A területen jogszerű gazdálkodást, munkavégzést folytatók számára – tevékenységük elvégzése érdekében – biztosítani kell a belépést.

3.1.2. Terület- és földhasználat

a) A gyepek (rét, legelő) és erdő művelési ágú területek művelési ága csak az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében változtatható meg.

b) A területen kizárólag az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében (különösen a terület táji és természeti értékeinek bemutatása és a legelő állatállomány védelme céljából), valamint az e rendelet hatálybalépésekor hatályos engedéllyel rendelkező bányászati kutatási tevékenység keretében létesíthető épület és műtárgy (a továbbiakban együtt: építmény), amelyek összes alapterülete nem haladhatja meg a 600 m²-t.

c) Az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében létesítendő építményeket tájba illő, természetes anyagokból (különösen kő, fa és nád) kell elkészíteni.

d) A területen ipari telep létesítése és bányászati tevékenység az e rendelet hatálybalépésekor hatályos engedélyben foglaltak szerint, csak a terület természeti és táji értékeinek (különös tekintettel az élőhelyekre és azok életközösségeire, továbbá a területen található védett növény- és állatfajokra) veszélyeztetése, károsítása nélkül valósítható meg.

e) A meglévő infrastruktúra- és közműhálózat karbantartásakor a munkálatokat megelőző eredeti állapotot minden esetben helyre kell állítani.

f) Vadaskert, vadaspark létesítése és egyéb zárttéri vadtartás tilos a területen.

g) Gyepterületeken szóró, szózó és vadetető nem létesíthető.

h) A vadállományt (különös tekintettel a vaddisznó- és rókaállományra) a természetes vadeltartó-képességnek megfelelő szinten kell tartani a körzeti vadgazdálkodási tervben és az üzemtervben foglaltaknak megfelelően, az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzésekkel összhangban.

i) A gyepek és erdők művelési ágú területek művelési ága csak az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében változtatható meg.

3.1.3 Természetvédelmi infrastruktúra

a) A terület határán a megközelítési útvonalak mentén hatósági tájékoztató táblákat kell kihelyezni.

b) A terület természeti, táji értékeit információs táblán kell bemutatni a látogatók számára.

3.2. Művelési ághoz vagy földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Gyep (rét és legelő) művelési ágú területek kezelése

3.2.1.1. Általános előírások

a) A területen található gyepeket kaszálással vagy extenzív legeltetéssel kell hasznosítani különösen a fokozottan védett tűzok (Otis tarda) számára kedvező életfeltételek kialakítása és fenntartása érdekében.

b) Biztosítani kell a gyepek évi egyszeri mozaikos vagy sávos kaszálását. A terület természetvédelmi kezeléséért felelős Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) által elvégzett állapotfelmérés alapján a kaszálások elhagyhatók egy-egy évre.

c) A kaszálás és legeltetés során a terület 10%-át változó helyszínnel érintetlenül kell hagyni, mozaikos vagy sávos kaszálást vagy szakaszos legeltetést kell alkalmazni.

d) Melioratív meszezés, drénezés és öntözés tilos.

e) Műtrágyázás és növényvédő szerek (zárlati károsítók elleni védekezés céljából történő növényvédőszer-felhasználás kivételével), valamint szerves trágya alkalmazása tilos.

f) A becserjésedő gyeprészek esetében mihamarabb meg kell kezdeni e területek cserjéktől való teljes vagy részleges megtisztítását.

g) A területen található nem őshonos, agresszíven terjeszkedő fajok (Ailanthus altissima, Robinia pseudoacacia, Solidago gigantea) állományait a lehető leghamarabb el kell távolítani.

3.2.1.2. Legeltetésre vonatkozó előírások

a) Túllegeltetés tilos a területen.

b) A legeltetési időszak végén – szükség esetén közben is – tisztító kaszálást kell végezni minden évben.

c) A téli legeltetés tilos.

3.2.1.3. Kaszálásra vonatkozó előírások

a) A kaszálások időpontját évente változtatni kell. A kaszálás időpontjának május vége és június közepe közé kell esnie, figyelembe véve a tavaszi hérics termésérlelését.

b) Csak természetvédelmi szempontból kedvező kaszálási módszerek és technológiák alkalmazhatók (kaszálni a tábla közepétől kifelé haladva lehet, a táblaszegélyeket utoljára kell lekaszálni), különösen a fokozottan védett tűzok számára kedvező életfeltételek kialakítása és fenntartása érdekében.

c) A bálázást és a szénának a területről való lehordását a kaszálás végétől számítva egy hónapon belül el kell végezni.

d) Minden gépi munkát a gyepterület károsítása nélkül kell végezni. Gépi kaszálás során vadriasztó láncot kell alkalmazni.

e) A kaszálást és aprítást a lehető legmagasabb (legalább 10 cm) tarlót meghagyva kell végezni.

f) A kaszálásokat száraz időszakban kell végezni, nedves talaj esetén gépeknek tilos a gyepre való behajtás.

3.2.2. Erdők kezelése

a) E rendelet hatálybalépését követően, a természetvédelmi kezelési terv első kötelező felülvizsgálatáig terjedő 10 éves időszakban meg kell kezdeni a nem őshonos fajokból álló faállományok őshonos, a termőhelynek megfelelő fajú erdővé való átalakítását.

b) A meglévő állomány átalakítását vagy véghasználatot követően vagy alátelepítéssel, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Tvt.) szereplő, őshonos fajok alkalmazására vonatkozó előírással összhangban fő fajokként kocsánytalan tölgy, fehér nyár alkalmazásával kell megoldani.

c) Véghasználat után szükség esetén vegyszeres kezeléssel kell megakadályozni az akác sarjadását.

d) Az ápolások és tisztítások során az esetlegesen megjelenő akácsarjakat el kell távolítani.

e) A területen teljes talajelőkészítés nem végezhető.

f) Fakitermelést végezni és közelíteni csak fagyott talajon lehet.

g) Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat a Tvt. 32. § (2) és (3) bekezdése alapján felülvizsgált érvényes erdőterv tartalmazza.